

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1204. Usque Ad Annum 1230

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118030

§. 25. Joannes Rex sit Papæ Vasallus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66406](#)

Episcopi Gualterio Nemorosio, supremo Sæcul. XIII.
Franciæ Cubiculario, parente geniti A. C. 1213.
erant.

§. XXV.

Joannes Rex fit Papæ Vasallus.

Joannes Rex Angliae publica fama monitus, quam gravis sibi Rex Franciæ immineret, terra marique vires collegit, quibus irruentem exciperet. Sexaginta millium virorum habebat exercitum, disciplinæ militari adsuetum, & classem comparaverat, quæ navium numero Gallicam superabat. Ecce vero, dum bello instanti unice intentus est, Dubrim appellant Templarii duo, qui ejus conspectum subeuntes, venimus, inquiunt, *magne Rex, missi a Pandolpbo, Subdiacono, ex Pontificis Romani Familia, qui sermonem tecum conserere cupit, & viam ostendere, qua Ecclesiæ reconciliari potes.* Rex, missis iisdem Templariis, admitti Pandolphum protinus jussit, qui Dubrim advectus, Joannem Regem afferatus est in hunc modum: *En! Rex Franciæ cum classe ad Sequanæ ostia, id est, in Angliæ vestibulo, consistit, te ejecto, Regnum tuum auctoritate Papæ occupaturus.* Cum eo adveniunt omnes Episcopi, ceterique tam Clerici quam Laii, quos ex Anglia expulisti, sperantque se, Regis illius præsidio, in Ecclesiæ suas

Sæcul. XIII.
A.C. 1213.

*suas & bona, te invito, restitui poss.
Ceterum jactat hostis tuus, se ab omnibus
propemodum Angliae Proceribus Es-
pistolas accepisse, quibus ei fidem & ob-
sequium pollicentur. Salutis tuae curam
saltem in his angustiis suscipe. Deum
juste tibi irascentem placa, Ecclesia ri-
gidas bucusque cervices submitte; so-
que Papa, quod tibi abstulit, Regnum re-
stituet (*).*

Ad hæc verba Rex Joannes vehem-
menti dolore obrui, ac trepidare, cum
nihil proprius adesse quam perniciem
suam cerneret. Toto jam quinquennio,
fulmine Vaticano iactus, a Communione
Fidelium exclusus erat, tot scelerum si-
bi conscius, ut de salute æterna tantum
non desperaret. Aderat Rex Franciz
in Regnum irrupturus, ut eum ejiceret,
& si prælio commisso fortunam expe-
riri

(*) Ex hoc exemplo sicut ex aliis plurimis
exploratum fit, Summos Pontifices, quando
qualicunque potestate in temporalia Regum ui-
sunt, neutquam ex principio certo, stabiliter
& definito operatos fuisse. Nam hic profecto
Innocentius III. in causa Joannis Regis Angliae
non Judicis sed Patris personam exhibit, nunc
hortatur, nunc increpat, minatur, blanditur, fe-
rit, parcit, pronunciat sententiam, retractat,
denique nihil non agit, ut errantem ad viam
salutis reducat.

riri statueret, timendum erat, ne ab O-Sæcul.XIII.
ptimatibus Angliæ desereretur, aut vi. A. C. 1213.
vus hostium manibus traderetur. Tan-
dem, quod maxime angebat, Festum A-
scensionis Domini imminebat, & formi-
dabat Rex, ne vaticinium Petri Eremi-
ta de se impleretur. Erat is homo ex
provincia Eboracensi, qui dono Prophe-
tiae prædictus ferebatur, & anno superio-
re millesimo ducentesimo duodecimo,
publice auditoribus suis prædixerat,
Joannem in Festo Ascensionis anno se-
quente non amplius Regem futurum,
sed Regnum transferendum esse in alium.
Tum deductus ad Regem, id ipsum præ-
senti affirmavit, temere subjiciens; si
mendacii convictus fuero, quod voles,
de me decernes. Rex coniectum in car-
cerem custodiri jussit; at vaticinum, in
provincias sparsum, a cœlo missum suis-
se omnes crediderunt.

Ergo Rex Joannes in desperationem
actus, Pandolphi consiliis acquievit.
Tum die decima tertia Maji anno mil-
lesimo ducentesimo decimo tertio, nem-
pe Feria II. ante Ascensionem Domini,
cum eo ad colloquendum Dubri congrega-
tur, quo complures Optimates & ma-
gna populi frequentia confluxerant. In-
ter utrumque conventum, recipiendam
esse pacem, cuius formulam Papa mise-
rat, in hunc ferme modum, dicebat Rex;
Hist. Eccles. Tom. XIX.

X Pro-

Sæcul. XIII. Promittimus, nos Papæ mandatis coram
 A.C. 1213. ejus Legato vel Nuncio in omnibus, qua-
 latæ in nos excommunicationis causa
 fuere, obsecuturos esse. Plenam pacem
 Stephano Archiepiscopo Cantuariensi, &
 quinque Episcopis Guilielmo Londineni,
 Eustachio Eliseni, Ægydio Herfordien-
 si, Jocelino Batboniensi, & Huberto
 Lincolniensi, aliisque tam Clericis quam
 Laicis, quorum interest, concedemus;
 quod nisi servaverimus, jure Custodia,
 Ecclesiæ vacantibus, & jure nostro Pa-
 tronatus privari volumus. Omnia abla-
 ta eis restituemus, omnia damna resar-
 ciemus, quem in finem, ut primum ali-
 quis cum potestate nos absolvendi ad-
 venerit, octies mille libras Sterlingorum
 in restitutionis partem trademus. Si
 quæ difficultas de alio quocunque capite
 nascatur, id Pontificis arbitrio comit-
 temus. Hæc promissa non nullorum Pro-
 cerum juramento confirmata.

Biduo exinde consumto, nempe die
 decima quinta Maji in Vigilia Ascensio-
 nis, Rex Joannes editis Literis autenti-
 cis professus est; quod pro remissione
 peccatorum suorum, liberrime, & Ba-
 ronibus Regni sui ad consilium adhibi-
 tis, Ecclesiæ Romanæ, Innocentio Papæ,
 ejusque Successoribus, donet Regna
 Angliæ & Hiberniæ, cum omni jure &
 facultate, quæ in posterum non alio ti-
 culo;

16. ep. 77.

tulo, quam ut Papæ Vasallus teneret, Sæcul. XIII,
eique strictissimum præstaret Homa- A. C. 1213,
gium. Quod in signum obsequii debi-
ti, præter S. Petri Denarium, in singulos
annos Papæ mille marcas Sterlingorum,
nempe septingentas nomine Anglia, &
trecentas nomine Hibernia, pendere
vellet. Quod etiam Successores sui hanc
Donationem, nisi Jus ad Regnum per-
ditum malling, confirmaturi essent. In 16. ep. 78.
fine Donationis, Archiepiscopi Dubli-
nensis, Episcopi Norwicensis & septem
aliorum Optimatum, tanquam testium,
nomina apponuntur. Rex vero hanc *Math. p. 199.*
Chartam Pandolpho, Romam deferen-
dam, tradidit, atque illico, coram ipso
& ceteris omnibus præsentibus, Papæ
homagium, adjecto fidelitatis juramento,
dixit. Pandolphus pecuniam, quam in
argumentum submissionis dederat Rex,
in pavimentum projectam calcavit, fru-
stra repugnante Archiepiscopo Dubli-
nensi, cui hæc cæremonia non proba-
batur. Ceterum, cum Festum Ascen-
sionis Domini præteriisset, nec aliud ma-
lum accidisset Regi Joanni, credidit, Pe-
tri Eremitæ mendacium satis esse explo-
ratum. Ergo miserum, e carcere pro-
tractum, & equorum caudis illigatum,
raptari, tum unicum filio suo affigi pa-
tibulo jubet. Indignantibus multis,
quod existimarent, veritatem vaticinii.

X 2

ab

Sacul. XIII. ab eventu satis fuisse comprobatum, cum
A. C. 1213. Joannes Regnum suum Romano Pontifici subjecisset.

§. XXVI.

Joannes Rex absolvitur.

His actis Pandolphus in Franciam nivigat, cum literis & octies mille libris Sterlingorum, nempe aliqua parte illius pecuniae, quæ restituerebatur Praefilibus; iisque suadet ut in Angliam trahicerent, reliquam partem accepturi. Ipse ad Regem Franciæ delatus, vehementer hortatur, ut a proposito Anglia arma inferendi desisteret, quod Regnum istud invadere non posset, quin Papam offenderet, postquam Rex Joannes Deo & Ecclesiæ satisfacere, & quæ Papa præcipiebat, exequi cœperisset. Cui Philippus Rex, acriter commotus, jubente Popa, inquit, *hoc bellum suscepi. Quis sumtus, quos in classem, in stipendiis militum, in commeatu feci, jamque sexaginta librarum millia excedant, mibi reddet?* Sexaginta millia librarum illa aetate triginta millia marcarum argenti exæquabant, quæ hodie decies centum millia librarum conficerent, si pretium unius marcæ in triginta quinque libris statuatur. Sine dubio autem in Angliam armatus petiisset Philippus Rex, nisi Comitis Flandriæ, Vasalli sui, perfidia ob-

*Le Blanc.
mon. p. 173.*